

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-204 / 3065

1/883
25819/11068
22.6.2001
Ankara
22/6/2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 20/6/2001 tarihinde kararlaştırılan "Yapı Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	- Adalet (4 gün) - İcra ve İktisadi İşleri Bakanlığı
Emo Kom.	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Tarih	22.6.2001-1/883
K. Md.	K.D.Bşk.

GENEL GEREKÇE

Yeryüzünün en aktif deprem kuşaklarında birisinin içerisinde bulunan, topraklarının % 96'sı farklı oranlarda deprem tehlikesine sahip olan ve nüfusunun %98'i bu bölgelerde yaşayan ülkemizde, uzun yıllardır yürürlükte olan imar ve afetler mevzuatındaki çeşitli hükümlere rağmen uygulamada etkili bir yapı denetiminin sağlanamadığı açık bir gerçektir. Ülkemizde son 20 yıl içerisinde meydana gelen depremlerden sonra bu durumun olumsuz sonuçları açıklıkla görülmüş olmasına karşın, bugüne kadar yapı denetimi konusunda olumlu bir gelişme sağlanamamış, aksine hızlı nüfus artışı ve göçler, denetimsiz şehirleşme ve sanayileşme, yoğun kaçak yapılaşma ve sık sık başvuru alan imar afları ülkemizdeki deprem ve diğer afet risklerini her geçen gün daha da artırmıştır.

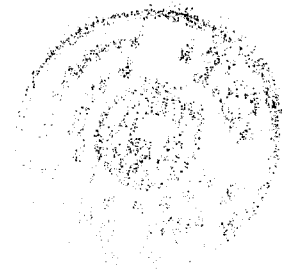
17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 tarihlerinde yaşanan depremler sonrasında meydana gelen can ve mal kayıpları, denetimsiz yerleşme ve yapılaşmaların yol açabilecekleri zararları bütün açıklığı ile yeniden gözler önüne sermiştir.

Ülkemizde yerleşme ve yapılaşmalara, 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelik hükümleri ile getirilen denetime ilgili idarelerce uyulmadığı, yapılan araştırmalarda, proje denetimi aşamasında dahi projelerin % 91'inde tasarım, hesap ve çizim hataları olduğu, uygulamanın ise hiç denetlenmediği ve şantiyelerin % 90'ında yönetmelik ve standartlara aykırı beton döküldüğü ve beton mukavemet değerlerinin projesinde öngörülenden ortalama olarak % 40 daha az olduğu tespit edilmiştir.

Bu araştırmalar ve yaşanan son depremler, 3194 sayılı Kanunda yapım işlerinde rol alan teknik uygulama sorumlusunun (fenni mesul); yapı projelerini ve uygulamalarını denetlemekle sorumlu olan belediyeler ve valiliklerin; uygulamayı hiç denetlemediklerini bütün çıplaklığı ile ortaya koymuştur.

Ülkemizdeki yapı denetim sistemi ve yapım aşamasında görev alan fenni mesullerin sorumluluklarını yeniden düzenlemek ve kağıt üzerinde denetlenmiş gibi görülen, ancak hemen hemen hiç denetlenmeyen yapıların teknik uygulama sorumlusu fenni mesullere verilecek cezalar ile ilgili yeni bir kanuni düzenleme getirmek zorunlu olmuştur. Bu amaçla; 3/2/2000 tarihli ve 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlüğe konulmuş, ancak, mezkur Kanun Hükmünde Kararname Anayasa Mahkemesince 24/5/2001 tarihli ve E.2001/35, K.2001/90 sayılı Kararıyla iptal edilerek yürürlüğü durdurulmuş ve yapı denetimi konusunda mevzuatımızda bir boşluk meydana gelmiştir.

Bu boşluğu doldurmak amacıyla, sağlam yapılar yaparak muhtemel afetlerde can ve mal güvenliğini sağlamak, yapıların; imar planına, fen, sanat ve sağlık kurallarına ve standartlara uygun, kaliteli yapılması için denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemek üzere bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile; Kanunun amacının; yapıda can ve mal güvenliğini teminen yapıların imar planına, fen, sanat ve sağık kurallarına uygun kalitede yapılması için yapı denetimine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi olduğu belirtilmektedir.

Kanun, inşa edilecek tüm yapıların denetimini kapsamakla beraber kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları veya yaptıracakları yapılar ile ruhsata tabi olmayan yapılar Kanunun kapsamına alınmamıştır.

Ayrıca, uygulamada kolaylık sağlamak ve yanlış yorumlara yol açmamak için, Kanunda yer alan kavramlar, bu Kanunun uygulanmasına mahsus olmak üzere tanımlanmıştır.

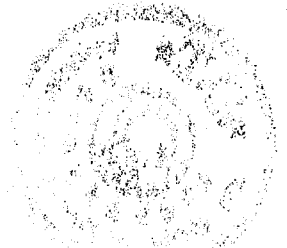
Madde 2- Madde ile, yapı denetim kuruluşları imar mevzuatında yer alan fenni mesulün yerine ikame edilmekte, Kanun kapsamındaki yapıların bu kuruluşların denetimi altında inşa edilmesi zorunluluğu getirilmekte, yapı denetim kuruluşunun hizmeti gerçekleştirebilmesi için yapı sahibi veya vekili ile hizmet sözleşmesi akdetmesi gerektiğı, denetimin objektif bir şekilde gerçekleştirilmesi için yapı sahibinin müteahhidi hiçbir şekilde vekil tayin edemeyeceğı belirtilmekte ve yapı denetim kuruluşlarının görevleri açıklanmaktadır. Yapı denetim kuruluşunda görev alacak imza yetkisine sahip mimar ve mühendisler, yardımcı kontrol elemanları ile laboratuvar görevlilerinin belirli bir vasıfta ve tecrübeye sahip olmaları öngörüldüğünden, bunlarda aranacak niteliklerin neler olacağı ve kuruluşun çalışma usul ve esaslarının hazırlanacak yönetmelikle düzenleneceğı belirtilmektedir.

Madde 3- Madde ile, yapı denetim kuruluşlarının yapı sahibi ile ilgili idareye karşı sorumlulukları, sorumluluğun kapsamı ile sorumlu olacakları durumlar düzenlenmekte ve sorumluluklara ilişkin zamanasını süreleri belirlenmektedir. Ayrıca, denetimin sağıklı bir şekilde yapılmasını teminen bu kuruluşlar ile imza yetkisine sahip denetçi mimar ve mühendislerin yapamayacakları işler açıklanmaktadır.

Madde 4- Madde ile, yapı denetim kuruluşlarının faaliyet gösterebilmeleri için izin verecek yapı denetim komisyonunun kimlerden oluşturulacağı ve görevleri belirtilmekte, bu komisyonun çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenleneceğı hükme bağlanmaktadır.

Madde 5- Madde ile, yapı denetim kuruluşu ile mal sahibi arasında düzenlenecek sözleşmede hangi hususların yer alacağı, yapı denetim kuruluşlarına ödenecek hizmet bedeli ile bu bedelin hangi kriterlere göre belirleneceğı açıklanmakta, yapı denetimi hizmet sözleşmesi ve hizmet bedellerinin ödenme esaslarının, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceğı öngörülmektedir.

Madde 6- Madde ile, yapı denetim kuruluşu ile mimar ve mühendislerinin herhangi birinin görevden ayrılması veya herhangi bir sebeple yapı ile ilişkilerinin kesilmesi halinde yapı denetim kuruluşlarınca yapılması gereken işlemler hükme bağlanmaktadır.

Madde 7- Madde ile, yapı denetim kuruluşlarının ve bu kuruluşların mimar ve mühendislerinin, sicillerinin kimler tarafından tutulacağı ve hangi kurumlara gönderileceği belirtilmekte, bu Kanun uyarınca denetlenerek inşa edilen yapılar için ilgili idarelere bu özelliklerinin belirtilmesine imkan verecek bir sertifika verilmesi düzenlenmekte ve sicillerin tutulması ve yapılara sertifika verilmesine dair usul ve esasların yönetmelikle düzenleneceği öngörülmektedir.

Madde 8- Madde ile, Kanunda öngörülen esaslara uymayan denetim kuruluşlarının faaliyetlerinin hangi hallerde geçici olarak durdurulacağı ya da izin belgesinin iptal edileceği hususları düzenlenmektedir.

Madde 9- Madde ile, Kanun hükümlerinin uygulanması sırasında görevlerini ihmal eden veya kötüye kullanan mimar ve mühendisler ile deneyleri yapan laboratuvar görevlileri, ceza hukuku açısından Devlet memuru sayılmakta ve izin belgesinin sahte belgelere istinaden alınması halinde ne gibi işlemler yapılacağı düzenlenmektedir. Ayrıca, Kanuna aykırı fiillerinden dolayı verilecek hapis cezalarının paraya çevrilemeyeceği ve tecil edilemeyeceği de hükme bağlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile, Bakanlığın, bu Kanun hükümlerine göre yapı denetim kuruluşlarını doğrudan denetleme yetkisine sahip olduğu düzenlenmektedir.

Madde 11- Madde ile, bu Kanunun öngördüğü idari düzenlemelerin ülke düzeyinde kısa sürede gerçekleştirilmesinin zorluğu nedeniyle, doğal afet riski yüksek ve hızlı şehirleşmenin etkisi altındaki illerden başlayarak, uygulamanın yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile, bu Kanunda yer almayan hususlarda 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmeliklerinin uygulanacağı belirtilmekte ve bu Kanuna göre düzenlenecek yönetmeliklerin hangi tarihe kadar hazırlanacağı açıklanmaktadır.

Madde 13- Madde ile, 595 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Anayasa Mahkemesi Kararı ile iptal edilmesi ve yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi nedeni ile adı geçen Kanun Hükmünde Kararnamenin tamamlayıcısı olan 601 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile getirilen düzenlemeler yürürlükten kaldırılmaktadır.

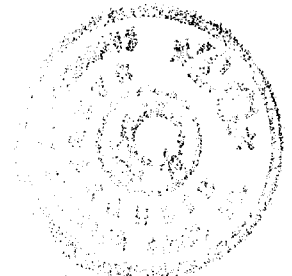
Geçici Madde 1- Madde ile, daha önce verilmiş yapı denetim izin belgelerinin belirli bir süre geçerli olacağı, bu süre içerisinde bu Kanun hükümlerine uygun olarak yenilenmeyen izin belgelerinin geçersiz olacağı öngörülmüştür.

Geçici Madde 2- Madde ile, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapı ruhsatı almış yapıların, ruhsat aldıkları tarihteki usul ve esaslara göre inşaatların devam ettirilmesine imkan sağlanmaktadır.

Geçici Madde 3- Madde ile, 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yapı denetim kuruluşlarınca yaptırılmış olan mali sorumluluk sigorta bedellerinin hak sahiplerine iade edilmesi öngörülmektedir.

Madde 14- Yürürlük maddesidir.

Madde 15- Yürütme maddesidir.

YAPI DENETİMİ HAKKINDA KANUN TASARISI

Amaç, kapsam ve tanımlar

Madde 1- Bu Kanunun amacı; can ve mal güvenliğini teminen, imar planına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Bu Kanun; 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tabi olmayan yapılar hariç, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar.

Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) **Bakanlık** : Bayındırlık ve İskân Bakanlığını,
- b) **İlgili idare** : Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki uygulamalar için büyükşehir belediyeleri ile diğer belediyeleri, bu alanlar dışında kalan alanlarda valilikleri, yapı ruhsatı ve kullanma izin belgesi verme yetkisine sahip diğer idareleri,
- c) **Yapı sahibi** : Yapı üzerinde mülkiyet hakkına sahip olan gerçek ve tüzel kişileri,
- d) **Yapım süresi** : Yapı sahibinin, yapı ruhsatını aldığı tarih ile yapı kullanma iznini aldığı tarih arasındaki dönemi,
- e) **Yapı inşaat alanı** : Işıklıklar hariç, bodrum kat, asma kat ve çatı arasında yer alan mekanlar ve ortak alanlar dahil yapının inşa edilen tüm katlarının alanını,
- f) **Yapı yaklaşık maliyeti** : Binalarda, Bakanlıkça her yıl yayımlanan mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabına esas yapı yaklaşık birim maliyetlerine ilişkin ilgili mevzuatta belirtilen birim maliyet ile yapı inşaat alanının çarpımından elde edilen bedeli; binalarda yapılacak değiştirme, güçlendirme ve esaslı onarım işlerinin ve bina dışında kalan yapılarda ise yapının keşif bedelini,
- g) **Taşıyıcı sistem** : Yapıların; temel, betonarme, ahşap, çelik karkas, duvar, döşeme ve çatı gibi yük taşıyan ve aktaran bölümlerini ve istinat yapılarını,
- h) **Yapı hasarı** : Kullanımdan doğan hasarlar hariç, yapının fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı ve kusurlu yapılması nedeniyle yapıda meydana gelen ve yapının kullanımını engelleyen veya yapıda değer kaybı oluşturan her türlü hasarı,
- ı) **Yapı denetim kuruluşu**: Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile münhasıran yapı denetimi görevini yapan, ortaklarının tamamı mimar ve mühendislerden oluşan tüzel kişiyi,
- j) **Yapı müteahhidi** : Yapım işini, yapı sahibine karşı taahhüt eden veya ticari amaçla ya da kendisi için şahsî finans kaynaklarını kullanarak üstlenen, ilgili meslek odasına kayıtlı, gerçek ve tüzel kişiyi,

k) Proje müellifi : Mimarlık, mühendislik tasarım hizmetlerini iştirak konusu olarak seçmiş, yapının etüt ve projelerini hazırlayan gerçek ve tüzel kişiyi,

l) Denetçi mimar ve mühendis : İlgili mühendis ve mimar meslek odalarına üyeliği devam eden ve Bakanlıkça denetçi belgesi verilmiş mühendis ve mimarları,

m) Laboratuvar : İnşaat ve yapı malzemeleri ile ilgili ham madde ve mamul madde üzerinde ilgili standartlarına veya teknik şartnamelerine göre ölçüm, muayene, kalibrasyon yapabilen ve diğer özelliklerini tayin eden, Bakanlıktan izin almış tesisi,

ifade eder.

Yapı denetim kuruluşları ve görevleri

Madde 2- Bu Kanun kapsamına giren her türlü yapı; Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile çalışan ve münhasıran yapı denetimi ile uğraşan tüzel kişiliğe sahip yapı denetim kuruluşlarının denetimine tabidir. Yapı denetim hizmeti; yapı denetim kuruluşu ile yapı sahibi veya vekili arasında akdedilen hizmet sözleşmesi hükümlerine göre yürütülür. Yapı sahibi, yapım işi için anlaşma yaptığı yapı müteahhidini vekil tayin edemez.

Yapı denetim kuruluşlarının nama yazılı ödenmiş sermayelerinin tamamının, mimar veya mühendisler ile yardımcı kontrol elemanları istihdam eder.

Yapı denetim kuruluşunda görev alacak denetçi mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarında ve laboratuvar görevlilerinde aranacak nitelik ve deneyim ile bu kişilere belge verilmesi, yapı denetim kuruluşunun ve laboratuvarların çalışma usul ve esasları Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Yapı denetim kuruluşları aşağıda belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür:

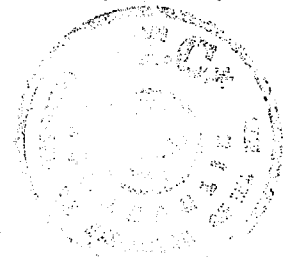
a) Proje müelliflerince hazırlanan, yapının inşa edileceği arsa veya arazinin zemin ve temel raporları ile uygulama projelerini ilgili mevzuata göre incelemek, proje müelliflerince hazırlanarak doğrudan kendilerine teslim edilen uygulama projesi ve hesaplarını kontrol ederek, ilgili idareler dışında başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulmadan, ilgili idareye uygunluk görüşünü bildirmek,

b) Yapı denetimini üstlendiğine dair ilgili idareye taahhütname vermek, yapı ruhsatının ilgili bölümünü imzalamak, bu yapıya ilişkin bilgileri yapı ruhsatı düzenleme tarihinden itibaren yedi gün içinde Bakanlığa bildirmek,

c) Yapının, ruhsat ve ekleri ile mevzuata uygun olarak yapılmasını denetlemek,

d) Yapım işlerinde kullanılan malzemeler ile imalatın proje, teknik şartname ve standartlara uygunluğunu kontrol etmek ve sonuçlarını belgelendirmek, malzemeler ve imalatla ilgili deneyleri yaptırmak,

e) Yapılan tüm denetim hizmetlerine ilişkin belgelerin bir nüshasını ilgili idareye vermek, denetimleri sırasında yapıda kullanılan malzeme ve imalatın teknik şartname ve standartlara aykırı olduklarını belirledikleri takdirde, durumu bir rapor ile ilgili idareye ve il sanayi ve/veya ticaret müdürlüklerine bildirmek,

f) İş yerinde, iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili bölge çalışma müdürlüğüne bildirmek,

g) Ruhsat ve eklerine aykırı uygulama yapılması halinde durumu üç iş günü içinde ilgili idareye bildirmek,

h) Yapının ruhsat eki projelerine uygun olarak kısmen veya tamamen bitirildiğine dair ilgili idareye rapor vermek,

ı) Zemin, malzeme ve imalata ilişkin deneyleri, şartname ve standartlara uygun olarak laboratuvarlarda yaptırmak.

Sorumluluklar ve yapılamayacak işler

Madde 3- Bu Kanunun uygulanmasında, yapı denetim kuruluşları imar mevzuatı uyarınca öngörülen fennî mesuliyeti ilgili idareye karşı üstlenir.

Yapı denetim kuruluşları, denetçi mimar ve mühendisler, proje müellifleri, laboratuvar görevlileri ve yapı müteahhidi ile birlikte yapının ruhsat ve eklerine, fen, sanat ve sağlık kurallarına aykırı, eksik, hatalı ve kusurlu yapılmış olması nedeniyle ortaya çıkan yapı hasarından dolayı yapı sahibi ve ilgili idareye karşı, kusurları oranında sorumludurlar. Bu sorumluluğun süresi; yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminden dolayı onbeş yıl, taşıyıcı olmayan diğer kısımlarda ise iki yıldır.

Yapıda, yapı kullanma izni alındıktan sonra, ilgili idareden izin alınmadan yapılacak esaslı tadilatın doğacak yapı hasarından, izinsiz tadilat yapan sorumludur. Yapı denetim kuruluşu; yazılı ihtarına rağmen yapı sahibi tarafından önlemleri alınmayan, parsel dışında meydana gelen ve yapıda hasar oluşturan yer kayması, çığ düşmesi, kaya düşmesi ve sel baskınından doğan hasarlardan sorumlu değildir.

Yapı denetim kuruluşlarının yöneticileri, ortakları, denetçi mimar ve mühendisleri ile proje müellifleri, laboratuvar görevlileri ve yapı müteahhidi; bu Kanunun uygulanmasından dolayı ortaya çıkan yapı hasarından kendisi, eşi ve reşit olmayan çocuklarının mal varlıkları ile sorumludur.

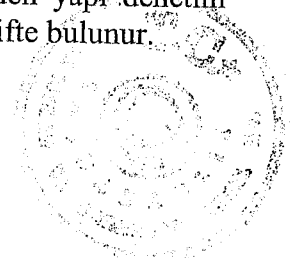
Yapı denetim kuruluşu denetim faaliyeti dışında başka ticari faaliyette bulunamaz. Bu kuruluşun denetçi mimar ve mühendislerinin, denetim faaliyeti süresince başkaca mesleki ve inşaat işleri ile ilgili ticari faaliyette bulunmaları yasaktır.

Yapı denetim komisyonu ve görevleri

Madde 4- Yapı denetim komisyonu; Bakanlıkça görevlendirilecek, konu ile ilgili en az genel müdür yardımcısı seviyesinde bir başkan ile en az şube müdürü seviyesinde dört üyeden oluşur ve Bakanlıkça uygun görülen birimin bünyesinde faaliyetlerini yürütür.

Yapı denetimi komisyonu, yapı denetim kuruluşlarına izin belgesi verir, faaliyetlerini denetler ve sicillerini tutar. Bu Kanunun uygulanmasından doğan uyuşmazlıkları inceler ve görüşünü bildirir.

Yapı denetim komisyonu bu Kanun hükümlerine aykırı hareket eden yapı denetim kuruluşu hakkında 8 inci maddeye göre işlem yapılmak üzere Bakanlığa teklifte bulunur.

Yapı denetim komisyonunun; çalışma usul ve esasları Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri

Madde 5- Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri yapı sahibi ile yapı denetim kuruluşu arasında akdedilir. Bu sözleşmenin bir sureti taahhütname ekinde ilgili idareye verilir.

Bu sözleşmede; taahhüt edilen hizmetin konusu, yeri, inşaat alanı, süresi, varsa yapı sahibi ile yapı müteahhidi arasında akdedilen sözleşmede yer alan yapının fiziki özellikleri, yapı denetimi hizmet bedeli, yapı denetiminde görev alacak teknik personel listesi ve diğer yükümlülükler yer alır.

İlgili idare; yapı denetimi hizmet sözleşmesinde yer alan hükümlere, yapı sahibinin uymaması halinde yapı tatil tutanağı düzenleyerek inşaatı durdurur, yapı denetim kuruluşunun uymaması halinde ise yapı denetimi komisyonuna bildirimde bulunur.

Yapı denetimi hizmetleri için yapı denetim kuruluşlarına ödenecek hizmet bedelleri, asgari hizmet bedelinden az olmamak kaydıyla, projenin özellikleri ile yapının bulunduğu bölgenin fiziki, ekonomik ve sosyal özellikleri dikkate alınarak bu sözleşmede belirtilir.

Asgari hizmet bedeli, yapı yaklaşık maliyetinin % 3'üdür. Yapım süresi, iki yılı aşan yapılarda, bu oran, her altı ay için % 10 artırılır, iki yıldan kısa süren yapılarda ise her altı ay için % 5 azaltılır.

Yapı denetim kuruluşu, katma değer vergisi hariç yaptığı hizmetlerden dolayı yapı sahibinden başka ad altında ayrıca hiçbir bedel talebinde bulunamaz.

Yapı denetimi hizmet sözleşmesi ve hizmet bedellerinin ödenme esasları Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

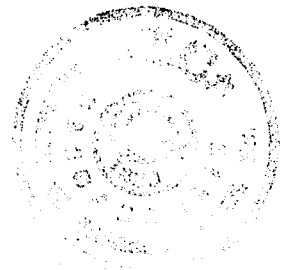
Yapı denetim kuruluşu ile mimar ve mühendislerinin yapı ile ilişkisinin kesilmesi

Madde 6- Yapı denetim kuruluşunun görevden ayrılması veya mimar ve/veya mühendislerinden birinin, herhangi bir sebeple yapı ile ilişkisinin kesilmesi halinde yapı denetim kuruluşu durumu; gerekçeleri ile birlikte en geç üç iş günü içinde yazılı olarak Bakanlığa ve ilgili idareye bildirir. Aksi takdirde kanuni sorumluluktan kurtulamaz.

Bu durumda; yapı sahibince, yeniden yapı denetim kuruluşu görevlendirilmedikçe veya yapı denetim kuruluşunca, ayrılan mimar ve/veya mühendislerin yerine yenisi işe başlatılmadıkça ilgili idarece yapının devamına izin verilmez.

Sicillerin tutulması ve yapılara sertifika verilmesi

Madde 7- Yapı denetim kuruluşlarının ve bu kuruluşların mimar ve mühendislerinin yapı denetimine ait sicilleri, ilgili idare tarafından verilen sicil raporlarına göre yapı denetimi komisyonunca tutulur.

Bu Kanun kapsamında denetlenerek inşa edilmiş yapılara ilgili idarelerce sertifika verilir.

Siciller ile sicil raporlarının tutulması ve yapılara sertifika verilmesine dair usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

Denetim faaliyetinin durdurulması ve izin belgesinin iptali

Madde 8- Yapı denetim kuruluşlarından, bu Kanunda öngörülen esaslara göre denetim görevini yerine getirmedikleri anlaşılanların veya son üç yıl içerisinde üç defa olumsuz sicil alanların veyahut 3 üncü maddenin son fıkrası ile 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket ettiği belirlenenlerin denetim faaliyeti, yapı denetim komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıla kadar durdurulur ve belgesi geçici olarak geri alınır. Durdurma kararı, Resmi Gazetede ilan edilir ve sicillerine işlenir. Denetim faaliyetinin geçici olarak durdurulmasına neden olan yapı denetim kuruluşunun mimar ve mühendisleri, bu süre içerisinde başka ad altında dahi olsa hiçbir denetim faaliyetinde bulunamaz. Geçici durdurmaya neden olan mimar ve mühendisler Bakanlıkça ilgili meslek odasına bildirilir. Meslek odaları, bu kişiler hakkında kendi mevzuatına göre işlem yapar.

Faaliyeti üç defa durdurulan yapı denetim kuruluşunun denetim faaliyetine son verilir ve izin belgesi Bakanlıkça iptal edilir.

İzin belgesi iptal edilen yapı denetim kuruluşunun, kusurları mahkeme kararı ile kesinleşen mimar ve mühendisleri başka bir yapı denetim kuruluşunda görev almaları halinde, görev aldıkları bu kuruluşa izin belgesi verilmez, verilmişse iptal edilir.

Denetim faaliyeti geçici olarak durdurulan veya izin belgesi iptal edilen yapı denetim kuruluşu hakkındaki bu karar ilgili idareye bildirilir ve denetimini üstlendiği yapıların devamına izin verilmez. Bu durumda, yapım faaliyetine devam edilebilmesi için yapı sahibince başka bir yapı denetim kuruluşunun görevlendirilmesi zorunludur.

Ceza hükümleri

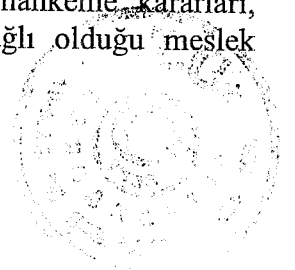
Madde 9- Bu Kanun hükümlerinin uygulanması sırasında görevini ihmal eden veya kötüye kullanan yapı denetim kuruluşunun ortakları, yöneticileri mimar ve mühendisleri, yapı müteahhidi, proje müellifi ile laboratuvar görevlileri 765 sayılı Türk Ceza Kanununun memurlara uygulanan hükümlerine tabidir.

Yapı denetim kuruluşunun izin belgesi alma aşamasında gerçeğe aykırı belge düzenlendiğinin izin belgesi verildikten sonra anlaşılması halinde, izin belgesi derhal iptal edilir ve ayrıca gerçeğe aykırı belge düzenlemekten, bu belgeleri düzenleyenler hakkında suç duyurusunda bulunulur.

Yapılar ile ilgili diğer düzenlemeler ile yapıların uğramış olduğu yıkım ve zararlardan dolayı genel hukuk hükümleri uygulanır.

Bu madde uyarınca hükmolunacak cezalar paraya çevrilemez ve tecil edilemez.

Bu Kanuna aykırı fiillerden dolayı hükmolunan kesinleşmiş mahkeme kararları, Cumhuriyet savcılıklarınca Bakanlığa ve mimar ve mühendislerin bağlı olduğu meslek odalarına bildirilir.

Yapı denetim kuruluşu ile denetçi mimar ve mühendislerine; 3194 sayılı İmar Kanununun 42 nci maddesinde fenni mesul için öngörülen idari para cezaları uygulanır.

Bakanlığın denetim yetkisi

Madde 10- Bakanlık, bu Kanunun uygulanmasında yapı denetim kuruluşlarının işlem ve faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Kanunun uygulanacağı iller

Madde 11- Bu Kanunun uygulanmasına pilot iller olarak; Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Bursa, Çanakkale, Denizli, Düzce, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Sakarya, Tekirdağ ve Yalova illerinde başlanır.

Pilot illerin genişletilmesi ve daraltılmasına, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Diğer hükümler ve yönetmelikler

Madde 12- Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Bu Kanun gereğince düzenlenmesi öngörülen yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren kırkbeş gün içerisinde Bakanlıkça çıkarılır.

Yürürlükten kaldırılan ve değiştirilen hükümler

Madde 13-a) 3/2/2000 tarihli ve 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

b) 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun ek 5, ek 6, ek 7 nci maddeleri ile geçici 6 ve geçici 7 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

c) 17/6/1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 7- 1 inci maddede belirtilen diploma veya ruhsatnamelerden birini haiz olmayanlar Türkiyede mühendis veya mimar unvanı ile istihdam olunamazlar, imzalarla sanat icra edemezler, bu unvanları kullanarak rey veremezler ve imza da koyamazlar.”

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıkça yapı denetim kuruluşlarına verilmiş olan yapı denetimi izin belgeleri, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süreyle geçerlidir. Bu süre içerisinde bu Kanun hükümlerine uygun olarak yenilenmeyen yapı denetim izin belgeleri geçersiz sayılır.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 3194 sayılı İmar Kanunu ile 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre alınan yapı ruhsatları geçerlidir.

Geçici Madde 3- 595 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yapı denetim kuruluşlarınca yaptırılmış olan mali sorumluluk sigorta bedelleri, hak sahiplerine iade edilir.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR ve KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 222

Yürürlük

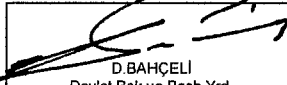
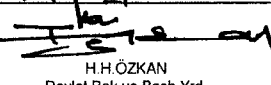
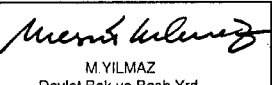
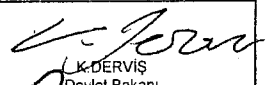
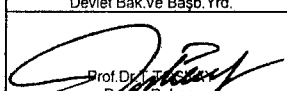
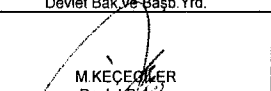
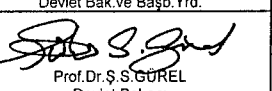
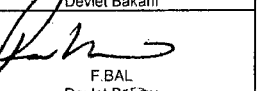
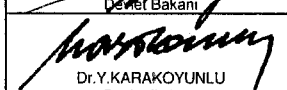
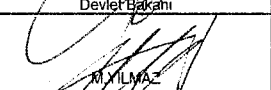
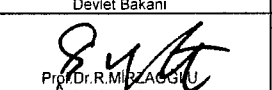
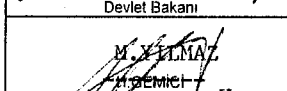
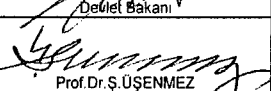
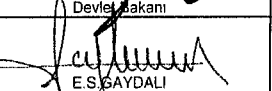
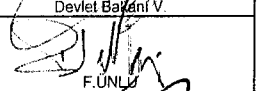
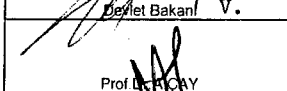
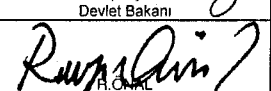
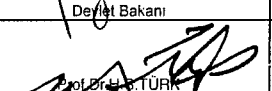
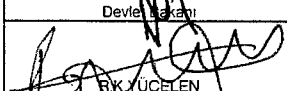
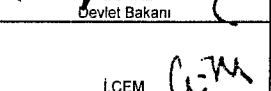
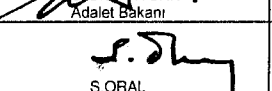
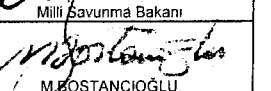
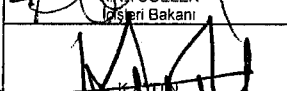
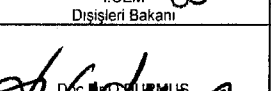
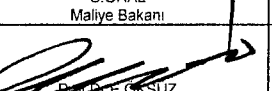
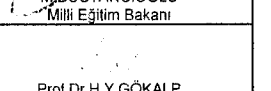
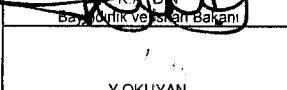
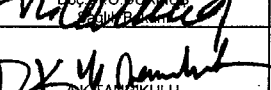
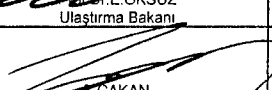
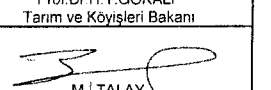
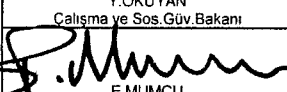
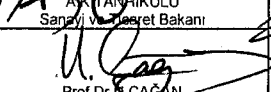
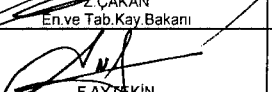
Madde 14- Bu Kanun yayımı tarihinden otuz gün sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAĞÇELİ Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	 H. H. ÖZKAN Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	 M. YILMAZ Devlet Bak.ve Başb.Yrd.	 K. DERVİŞ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. T. YILMAZ Devlet Bakanı	 M. KEÇECİLER Devlet Bakanı	 Prof. Dr. Ş. S. GÜREL Devlet Bakanı	 F. BAL Devlet Bakanı
 Dr. Y. KARAKOYUNLU Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. R. M. B. AĞAĞ Devlet Bakanı	 M. KEÇECİLER Devlet Bakanı V.
 M. YILMAZ Devlet Bakanı V.	 Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. GAYDALI Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. H. ÇAY Devlet Bakanı	 R. ORAL Devlet Bakanı	 Prof. Dr. H. T. TÜRK Adalet Bakanı	 Z. ÇAKMAKOĞLU Milli Savunma Bakanı
 R. K. YÜCELEN İçişleri Bakanı	 İ. CEM Dışişleri Bakanı	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCIOĞLU Milli Eğitim Bakanı
 K. YILMAZ Bayındırlık ve İskan Bakanı	 Doç. Dr. O. B. YILMAZ Sağlık Bakanı	 Prof. Dr. E. G. K. SUZ Ulaştırma Bakanı	 Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Tarım ve Köyşleri Bakanı
 Y. OKUYAN Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 A. K. TANIRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	 Z. ÇAKAN En. ve Tab. Kay. Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı
 E. MUMCU Turizm Bakanı	 Prof. Dr. K. ÇAKAN Orman Bakanı	 F. AYNEKİN Çevre Bakanı	

Dosya No.

101-204

933